

Ekonomipriset 2011

Kungl. Vetenskapsakademien har beslutat utdela Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne år 2011 till

Thomas J. Sargent

och

Christopher A. Sims

New York University, New York, NY, USA

Princeton University, Princeton, NJ, USA

”för deras empiriska forskning om orsak och verkan i makroekonomin”.

Orsak och verkan i makroekonomin

Hur påverkas BNP och inflation av att räntan tillfälligt höjs eller att skatten sänks? Vad händer om centralbanken permanent ändrar sitt inflationsmål eller staten ändrar sitt mål för budgetbalans? Årets ekonomipristagare har presenterat metoder för att besvara dessa och en rad andra frågor rörande orsakssambanden mellan den ekonomiska politiken och olika makroekonomiska variabler som BNP, inflation, sysselsättning och investeringar.

Dessa samband är i regel dubbelriktade – politiken påverkar ekonomin men ekonomin påverkar också politiken. I detta samspel är förväntningar om framtiden helt centrala. Den privata sektorns förväntningar om framtida ekonomisk aktivitet och politik påverkar beslut om löner, sparande och investeringar. Samtidigt påverkas de ekonomisk-politiska besluten av förväntningar om utvecklingen i den privata sektorn. Pristagarnas metoder gör det möjligt att identifiera orsakssambanden och klargöra förväntningarnas roll. På så sätt kan man utvärdera effekterna av såväl överraskande åtgärder som systematiska ändringar av politiken.

Thomas Sargent har visat hur *strukturell makroekonometri* kan användas för att analysera varaktiga omläggningar av den ekonomiska politiken. Med denna metod kan man kartlägga makroekonomiska samband när hushåll och företag anpassar sina förväntningar i takt med den ekonomiska utvecklingen. Sargent har exempelvis undersökt hur många länder efter andra världskriget först rörde sig mot en politik med hög inflation för att sedan, efter en systematisk omläggning av den ekonomiska politiken, återvända till en lägre inflationstakt.

Prissumma: 10 miljoner svenska kronor, delas lika mellan pristagarna.

Mer information: <http://kva.se> och <http://nobelprize.org>

Kontaktpersoner: Erik Huss, pressansvarig, tel. 08-673 95 44, 070-673 96 50, erik.huss@kva.se

Fredrik All, redaktör, tel. 08-673 95 63, 070-673 95 63, fredrik.all@kva.se

Christopher Sims har utvecklat en metod byggd på så kallad *vektorautoregression* för att analysera hur ekonomin påverkas av tillfälliga förändringar i ekonomisk politik och andra faktorer. Med denna metod har Sims och andra forskare bland annat undersökt effekterna av en höjning av centralbankens styrränta: det tar normalt ett till två år innan inflationstakten sjunker, medan den ekonomiska tillväxten avtar gradvis redan på kort sikt för att efter ett par år återgå till sin normala utveckling.

Även om Sargent och Sims gjort sina insatser självständigt så kompletterar deras bidrag varandra på flera sätt. Pristagarnas pionjärbidrag från 1970- och 1980-talen har anammats av såväl forskare som beslutsfattare världen över. Sargents och Sims metoder är självklara redskap i dagens verktygslåda för makroekonomisk analys.

Thomas J. Sargent, amerikansk medborgare. Född 1943 (68 år) i Pasadena, CA, USA. Fil.dr 1968 vid Harvard University, Cambridge, MA, USA. William R. Berkley Professor of Economics and Business vid New York University, New York, NY, USA.

<http://files.nyu.edu/ts43/public>

Christopher A. Sims, amerikansk medborgare. Född 1942 (68 år) i Washington, DC, USA. Fil.dr 1968 vid Harvard University, Cambridge, MA, USA. Harold H. Helm '20 Professor of Economics and Banking vid Princeton University, Princeton, NJ, USA.

www.princeton.edu/~sims/

Kungl. Vetenskapsakademien, stiftad år 1739, är en oberoende organisation som har till uppgift att främja vetenskaperna och stärka deras inflytande i samhället. Akademien tar särskilt ansvar för naturvetenskap och matematik, men strävar efter att öka utbytet mellan olika discipliner.

BOX 50005, SE-104 05 STOCKHOLM, SWEDEN

TEL +46 8 673 95 00, FAX +46 8 15 56 70, INFO@KVA.SE * [HTTP://KVA.SE](http://KVA.SE)

BESÖK/VISIT: LILLA FRESCATIVÄGEN 4A, SE-114 18 STOCKHOLM, SWEDEN

KUNGL.
VETENSKAPS-
AKADEMIEN

THE ROYAL SWEDISH ACADEMY OF SCIENCES